

Ergonomie in de klas

Beste Kim, je klaagt op het Scholierenforum (17/9/2011) over het meubilair bij jou op school.¹ Je bent niet gehandicapt, maar gewoon wat klein van stuk (1,68 meter). Je krijgt pijn in je knieën doordat de stoelen te hoog zijn: je voeten bungelen boven de vloer. Op het forum komt ook een lange jongen (1,95 meter?) aan het woord, wiens knieën in de knel komen. In arren moede woont hij de lessen onderuitgezakt bij. Je constateert dat de school niet staat te trappelen om dit soort problemen voortvarend op te lossen.

Ik heb op internet gezocht of er regels bestaan waar de school zich aan moet houden.² Er blijkt wel een Europese NEN-standaard te bestaan, samengevat in een Nederlandse brochure en nader uitgelegd op een Vlaamse website.³ Volgens de deskundigen mag van scholen worden verwacht dat ze aangepaste (of verstelbare) tafels en stoelen aanbieden, zodat iedere leerling zonder lichamelijke risico's en ongemakken de schooldag door kan komen. Maar sinds 2007 is de arbo-wet niet meer op leerlingen en studenten van toepassing, behalve als het gaat om bezigheden welke vergelijkbaar zijn met die van werknemers.⁴ Dus wat het leerlingenmeubilair betreft, heeft de school van de Arbeidsinspectie niets meer te vrezen. En zij moet het wel heel bont maken voordat de Onderwijsinspectie in het geweer komt.

Zijn er nog andere mogelijkheden om het meubelbeleid op school aan de orde te stellen? Misschien via het verplichte *Schoolveiligheidsplan*. Maar wat de fysieke gezondheid betreft, is dat plan gewoonlijk vooral gericht op de ongevalsrisico's en niet op zoiets als ongezond schoolmeubilair, ergonomisch onverantwoord beeldschermgebruik of een 'sick' binnenklimaat.⁵

Valt er dan misschien te hopen op de *jeugdgezondheidszorg*?⁶ Dat is een taak van de gemeentelijke overheid, die gewoonlijk aan de GGD wordt uitbesteed. Wellicht kan de GGD (eventueel via het Zorg-AdviesTeam van de school) worden ingeschakeld bij deze meubelkwesties. En anders resteert slechts de binnen- en buitenschoolse klachtenprocedure (met een medisch attest).

Biedt de *Wet Gelijke Behandeling* in dat verband een mogelijke ingang? Mensen met een functiebeperking mogen niet gediscrimineerd worden. Leerlingen met een zeer lang of zeer kort postuur worden gewoonlijk niet tot de gehandicapten gerekend, maar alles is relatief. Als de school eenheidsmeubilair aanbiedt, moeten diegenen die er niet in passen als gehandicapten worden beschouwd. Sinds 2009 geldt de Wet Gelijke Behandeling op grond van Handicap en Chronische Ziekte niet alleen voor het hoger onderwijs en het MBO, maar ook voor het basis- en voortgezet onderwijs.⁷

Maar ook de *Medezeggenschapsraad* zou natuurlijk het meubelbeleid aan de orde kunnen stellen. En in uiterste instantie zouden leerlingen en ouders bij de plaatselijke dag- en weekbladen aan de bel kunnen trekken.

Wes Holleman

weblog onderwijs 21-9-2011

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ <http://forum.scholieren.com/showthread.php?t=1842792>

² Ik beperk me hier tot de traditionele werkplek van leerlingen in de klas. Een ander chapter is de ergonomie van beeldscherm-leren en -werken. Zie bijvoorbeeld <http://its.ruhosting.nl/publicaties/pdf/r1678.pdf> en http://www.ergonomiesite.be/school/computer_op_school.htm.

³ <http://www.nvs-schoolmeubelfabrikanten.nl/PDF/Brochure%20Schoolmeubilair%20hoe%20zit%20dat.pdf>
<http://www.ergonomiesite.be/product/schoolstoel.htm>
<http://www.ergonomiesite.be/product/schoolmeubilair.htm>
<http://www.ergonomiesite.be/school/schoolbank.htm>
<http://www.ergonomiesite.be/school/zitwig.htm>

Zie ook: http://www.arbocataloguspo.nl/WebCatalog/Catalog.aspx?type=Solution&divId=7_31_31&id=31 en http://arbocatalogus.nl/WebCatalog/Subject.aspx?divId=7_31&id=31.

⁴ http://www.arbocataloguspo.nl/WebCatalog/Catalog.aspx?type=Subject&divId=8_61&id=61
http://www.arbocataloguspo.nl/WebCatalog/Catalog.aspx?type=Subject&divId=8_62&id=62
<http://www.arbocatalogus-vo.nl/Normen/Theorie/lokaalalgemeen/tabid/655/Default.aspx?thema=Lokalen>

⁵ <http://www.schoolnveiligheid.nl/NR/rdonlyres/B96B45D1-4B11-45A7-A34B-DE81E6F9A6A5/0/InfobladVeiligheidinsortenenmatenVO.PDF>

⁶ <http://www.nigz.nl/inc/pdf.cfm?filename=winkel/061971.pdf>
<http://www.nigz.nl/inc/pdf.cfm?filename=winkel/OJ051801PDF.pdf>
http://www.loketgezondleven.nl/object_binary/o9457_artikel-TSG-Boot.pdf

⁷ http://www.cgb.nl/dossiers/uitbreiding_wgbh_ook_onderwijs;
http://wetten.overheid.nl/BWBR0014915/geldigheidsdatum_21-09-2011